

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10

1216 København K

asyl.visumkontoret@jm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

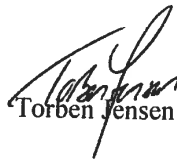
DATO: 5. december 2014
SAGSNR.: 2014 - 3492
ID NR.: 324915

Høring - over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)

Ved e-mail af 07-11-2014 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

København, Dato 18. november 2014

BEMÆRKNINGER TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF UDLÆNDINGELOVEN. (STYRKEDE KONTROLMULIGHEDER I GRÆNSEOMRÅDER OG LUFTHAVNE MV.)

Justitsministeriet har anmodet om Amnesty Internationals eventuelle bemærkninger til ovennævnte forslag til lov om ændring af udlændingeloven.

Generelle bemærkninger

Forslaget præsenteres generelt som en teknisk opdatering af politiets beføjelser til at standse og kontrollere personer efter indrejse i Danmark for at fastslå deres identitet, nationalitet eller opholdsret.

Formålet er at opdatere politiets beføjelser i kampen mod ulovlig indvandring og menneskesmugling, ulovligt arbejde, kriminelle udlændinge mv. og samtidig sikre, at de danske regler er i overensstemmelse med Schengen-samarbejdets rammer for kontrol af indre grænser.

Amnesty International har ikke bemærkninger til de generelle linjer i forslaget om forholdet mellem almindelig grænsekontrol og konkret begrundet stikprøvekontrol.

Vi finder imidlertid, at der er nogle spørgsmål af retssikkerhedsmæssig karakter, om retten til privatliv og uafhængig kontrol med indgreb i privatlivets fred, som påvirkes af forslaget og burde have været drøftet, men som ikke behandles – i lovtæksten eller i bemærkningerne.

Konkrete bemærkninger

I. Politiets adgang til flyselskabernes bookinglister. Afgrænsning af beføjelserne. Andre oplysninger. Forholdet til onlineadgang efter Terrorpakke II.

Det fremgår af forslaget til ny udlændingelovens § 38, stk. 6, at politiet som led i arbejdet med at forhindre ulovlig indrejse mv. skal have adgang til flyselskabernes bookingssystemer vedrørende flyankomster fra andre Schengen-lande.

Det fremgår af bemærkningerne, at politiets kontrol med fly fra andre Schengen-lande skal tage udgangspunkt i en risikovurdering af, om der er tale om en flyafgang fra et højrisiko-område eller et lavrisiko-område, indhentelse af oplysninger om mistænkelige billetkøb, erfaringer eller oplysninger fra samarbejdspartnere og Frontex.

Det anføres herom i bemærkningerne, side 12:

"Ud fra en samlet datamængde og viden udarbejdes der en trusselsvurdering og profilering, så kontrollerne udføres på netop de flyankomster og i forhold til de passagerer, hvor det vurderes at være mest relevant."

Det fremgår videre af bemærkningerne, side 16, at politiets adgang til kontrollere fly (og tog og skibe) ikke er nærmere reguleret, og at "... Hertil kommer, at den nuværende lovgivning ikke nærmere afgrænser kontrolniveauet og grundlaget for udførelsen af kontrollen."

Det fremgår, side 18, at regeringen vil foreslå fastsættelse af regler om kontrol svarende til reglerne i Holland, som primært vedrører forholdet til Schengen-

reglerne og adgangen til i perioder at fastsætte mere systematisk kontrol til imødegåelse af konkrete stigninger i antallet af ulovligt indrejsende.

Bemærkningerne, s. 18, 2. afsnit, siger herom:

"I den forbindelse vil der også blive fastsat regler om intensiteten, hyppigheden og selektiviteten af kontrollen med henblik på at sikre, at kontroller sker i overensstemmelse med Schengen-reglerne."

Ud over disse bemærkninger er den påtænkte adgang til flyselskabernes bookinglister alene nævnt i udkastet til selve bestemmelsen - ny § 38, stk. 6 - hvoraf det fremgår, at *"Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kontrollen, herunder om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer vedrørende flyankomster fra andre Schengenlande og om de pligter, der påhviler luftfartschefer og skibsførere"*.

Man leder forgæves efter en nærmere retssikkerhedsmæssig beskrivelse af politiets nye beføjelser. Det fremgår således ikke,

- Hvilke mistankekrav der stilles generelt (ruten) eller konkret (passagerer)
- Hvordan man afvejer hensynet til privatlivets fred i forhold til behovet for en hurtig indsigt i passagerlisterne
- Om den konkrete kontrol skal være nødvendig eller blot potentielt nyttig eller ønskelig i en konkret sag
- Om der tænkes indført (evt. efterfølgende) domstolskontrol

med politiets brug af bookinglisterne.

- Om passagerer, hvis generalia og personlige forhold er blevet undersøgt - og hvor der ikke er påvist ulovligheder eller uregelmæssigheder - skal underrettes om, at deres forhold har været genstand for en undersøgelse.

I 2006 da Folketinget vedtog den såkaldte Terrorpakke II, indførtes der en bestemmelse i Lov om luftfart, som følger:

»Kapitel 12 a.

Passageroplysninger

§ 148 a. Luftfartselskaber skal foretage registrering og opbevaring i 1 år af oplysninger om passagerer og besætningsmedlemmer på luftfartøjer, der ankommer til eller afgår fra Danmark.

Stk. 2. Luftfartselskaber skal på begæring af Politiets Efterretningstjeneste udlevere de i stk. 1 nævnte oplysninger til brug for forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13.

Stk. 3. Transport- og energiministeren fastsætter efter forhandling med justitsministeren nærmere regler om registrering og opbevaring i medfør af stk. 1 og om luftfartselskabernes praktiske bistand til Politiets Efterretningstjeneste i medfør af stk. 2.

Stk. 4. Transport- og energiministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om Politiets Efterretningstjenestes adgang til luftfartselskabernes bookingsystemer til brug for forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13.«

Den onlineadgang for PET til flyselskabernes bookingsystemer, som transport- og energiministeren efter forhandling med justitsministeren ved § 148 a, stk. 4, blev bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om, gav anledning til debat.

Kritikerne savnede også dengang en nærmere beskrivelse af de retlige kriterier – herunder særligt "nødvendigheden" – lige som man efterspurgte begrundelsen for, at der ikke var forudset en uafhængig (domstols-)kontrol med PET's adgang til flyselskabernes bookinglister.

Endelig gav flere høringssvar udtryk for bekymring over, at man med en sådan generel adgang risikerede at indføre en egentlig "profiling" af bestemte flyrejsende og bestemte destinationer.

I lyset af, at man med nærværende forslag vil indføre ny, tilsvarende adgang til flyselskabernes bookinglister – for politiet - ville det efter Amnesty Internationals opfattelse have været rigtigst, om lovforslaget havde angivet

- Spørgsmålet om (efterfølgende) domstolskontrol, og især hvorfor denne mulighed ikke er udtrykkeligt behandlet i nærværende forslag
 - Forholdet til retten til privatliv
 - Hvad man gør med såkaldt "bifangst" efter PET's adgang til bookinglister
 - Hvad man vil gøre med bifangst efter den foreslåede adgang til politiet.
- Om (i givet fald hvordan) man har udmøntet bemyndigelsesbestemmelsen i Terrorpakke II til fastlæggelse af et praktisk online-redskab til PET
 - Eller om PET anvender sin online-adgang ud fra sin generelle bemyndigelse til at forhindre forbrydelser omfattet af straffelovens kap. 12 og 13.
 - De mulige erfaringer med PET's online-adgang til bookinglisterne

Amnesty International, den 18. november 2014

Danmarks Rejsebureau Forening

**Justitsministeriet
Asyl- og Visumkontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K**

Danmarks Rejsebureau Forening
Kirstine Finnemann
Politisk konsulent
Telefon: 35 30 12 57
E-mail: kfi@travelassoc.dk

Frederiksberg, 28. november 2014

Danmarks Rejsebureau Forenings høringsvar vedr. "udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)"

Indledningsvis skal Danmarks Rejsebureau Forening (DRF) takke for muligheden for at kommentere på udkast til lovforslag om styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv..

DRF anerkender, at der kan være behov for at håndtere den udfordring, som ulovlig indvandring og kriminalitet, begået af udlændinge, udgør for Danmark.

DRF er dog af den opfattelse, at en øget politikontrol, specielt i de danske lufthavne, kan få utilsigtede konsekvenser for rejsende til Danmark, som er på besøg i landet på et fuldt ud legitimt grundlag. En øget kontrol af personer uden krav om egentlig mistankegrundlag, som det fremføres i bemærkninger til lovforslagets § 1, kan føre til ubegrundet mistænkeliggørelse af den rejsende og videre have en skadelig virkning på dennes lyst til at besøge Danmark fremover.

DRF vil derfor henstille til, at de udvidede beføjelser, som politiet måtte få ved en øget kontrol, og som fastsættes af Justitsministeren, udspecificeres videst muligt, således, at al unødigt kontrol af lovligt rejsende til Danmark undgås.

DRF vil endvidere påpege, at Schengen-samarbejdet blev iværksat bl.a. med henblik på at ophæve personkontrol ved de fælles grænser i Schengen-området. Dette udgangspunkt bør ministeriet og ministeren i høj grad holde for øje ved udarbejdelsen af de styrkede kontrolmuligheder, så det oprindelige formål med samarbejdet ikke tilsidesættes og negligeres på bekostning af en øget kontrolindsats.

DRF har ikke yderligere kommentarer til forslag om skærpede sanktioner for udlændinges ulovlige ophold og arbejde og ulovlig beskæftigelse af udlændinge.

Såfremt ministeriet måtte ønske en uddybning af ovenstående kommentarer, står DRF naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

DANMARKS REJSEBUREAU FORENING

Lars Thykier
Direktør

Kirstine Finnemann
Politisk konsulent

Fra: Jesper Sebbelin [js@shipbrokers.dk]
Sendt: 5. december 2014 10:54
Til: Justitsministeriet
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven
(Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.) - j.nr.:
2014-949-0477

Kære Shari.

Vi har ikke umiddelbart nogle kommentarer.

Mvh
Jesper
++

Med venlig hilsen

Jesper Sebbelin, FICS
General Manager
Danmarks Skibsmæglerforening
Amaliegade 33 B
1256 København K

Tlf. 33 91 44 38
www.shipbrokers.dk

Fra: Jesper Sebbelin
Sendt: 4. december 2014 19:18
Til: jm@jm.dk
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.) - j.nr.: 2014-949-0477

Kære Shari.

Jeg har noteret at Danmarks Skibsmæglerforening, fejlagtigt, ikke er på høringslisten for ovenstående. Vi skal venligst anmode om at blive påført listen til fremtidige høringer om Udlændingebekendtgørelsen.

Venligst bekræft modtagelsen af denne mail. Vad angår høringssvar vender vi tilbage i morgen, ved deadline.

Med venlig hilsen
Danmarks Skibsmæglerforening
Amaliegade 33B
1256 København K
Att.: Jesper Sebbelin
info@shipbrokers.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]
Sendt: 7. november 2014 14:33
Til: samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; kontakt@amnesti-nu.dk;
amnesty@amnesty.dk; info@asylret.dk; info@barid.dk; styregruppen@bedsteforaeldreforasyl.dk;
birgittewaarst@mail.dk; info@dansk-luftfart.dk; brd@brd.dk; bv@bornsvilkar.dk; Danmarks Rederiforening;

Justitsministeriet
Asyl- og Visumkontoret
Slotsholmgade 10
1216 København K
asyl.visumkontoret@jm.dk

Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne m.v.)

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) takker for muligheden for at kommentere på udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven. Med ændringen i loven foreslås der skærpede bøder og etablering af hjemmel til at styrke politiets kontrolmuligheder i lufthavne vedrørende bl.a. ankomster fra Schengen-lande med henblik på at forhindre ulovligt ophold i Danmark.

5. december 2014
HEG

Dok ID: 46003

DA er enig i, at ulovligt arbejde, ulovligt ophold og menneskesmugling ikke er hensigtsmæssigt, og at overtrædelser af loven på dette område bør straffes.

DA er dog af den opfattelse, at den stærkt forhøjede strafferamme, der lægges op til i lovforslaget, vil virke urimelig i forhold til en række især mindre virksomheder, som kan blive truet på deres eksistensgrundlag. Især i situationer, hvor en virksomhed uforvarende kommer til at overtræde loven om beskæftigelse af udenlandske medarbejdere, og hvor virksomhedens mulighed for at kontrollere, at den udenlandske arbejdstager har et lovligt opholdsgrundlag, der ikke fremgår af skattekortet, som den udenlandske arbejdstager får udbetalt løn efter.

DA skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at det i aftalen om en reform af udenlandsk rekruttering fra 26. juni 2014 fremgår på side 9, at:

"Aftalepartierne har noteret sig, at regeringen vil tage skridt til at hjælpe virksomhederne, så de ikke uforvarende overtræder udlændingeloven ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft. En mulighed kan være, at virksomheden – ved rekvirering af skattekortet – automatisk orienteres fra Skat om, hvorvidt en person har opholds- og arbejdstilladelse i Danmark. Det vil bl.a. kræve, at de forskellige myndigheders IT systemer (registre) kan udveksle informationer, og vil indebære merudgifter til systemudvikling og udgifter til efterfølgende drift. En model vil blive fremlagt for aftalepartierne medio 2015. Der er ikke anvist finansiering til forslaget. Det er aftalepartiernes ønske, at en forhøjelse af bødestrafen træder i kraft samtidigt med, at analysearbejdet er færdigt og regeringen har fremlagt sin løsningsmodel".

Det er i lyset af den indgåede politiske aftale uforståeligt, at Justitsministeriet fremlægger et lovforslag med forhøjede bødestrafte m.v., som træder i kraft 1. marts 2015, selvom forudsætningerne i den politiske aftale er – "at en forhøjelse af bødestrafen skal træde i kraft samtidig med, at analysearbejdet er færdiggjort og en løsningsmodel er fremlagt medio 2015" – ikke er opfyldt.

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Vester Voldgade 113
DK-1790 København V

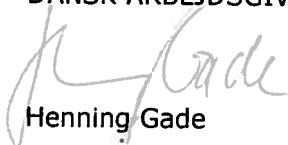
Tlf. 33 38 90 00
www.da.dk

CVR 16834017
E-mail da@da.dk

Der foreslås også i lovforslaget, at der i udlændingelovens § 6 stk. 6 tilføjes, at *"Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kontrollen, herunder om politiets adgangsregler til flyselskabernes bookingsystemer vedrørende fly ankomster fra andre Schengen-lande, og om pligter, der påhviler luftfartøjschefer og skibsførere"*.

Selvom det fremgår af bemærkningernes punkt 5, at forslaget ikke har økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, skal DA understrege, at omfanget af kravet til luftfartsselskaberne naturligvis vil påvirke de økonomiske konsekvenser. DA går ud fra, at kravene til selskaberne kun er enkeltstående forespørgsler, ellers kan det betyde store meromkostninger for selskaberne.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Henning Gade', written over a light blue horizontal line.

Henning Gade

Fra: Gitte Busk Grønbech [gitte.groenbech@drc.dk]
Sendt: 13. november 2014 10:03
Til: ÆAsyl- og Visumkontoret (951s71)
Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.) - Sagsnr.: 2014-949-0477

Tak for modtagelsen af ovennævnte.
Dansk Flygtningehjælp har ingen bemærkninger.

Mange hilsner

Gitte Busk Grønbech
Koordinator
Generalsekretariatet
gitte.groenbech@drc.dk

4533735135

 Broken Image Logo

Justitsministeriet

2. december 2014

PEHE

Asyl- og Visum kontoret

DI-2014-08530

Slotsholmsgade 10
1216 København K

E-mail: asyl.visumkontoret@jm.dk

Bemærkninger til forslag om ændring af udlændingeloven (kontrol i lufthavne mm.)

Dansk Luftfart og DI Transport takker for muligheden for at afgive kommentarer til lovforslaget om ændring af udlændingeloven. Ændringen skal blandt andet give hjemmel til at styrke politiets kontrolmuligheder i lufthavne vedrørende ankomster fra Schengen-lande med henblik på at forhindre ulovligt ophold i Danmark.

Det foreslås på den baggrund, at der i udlændingelovens §6, stk. 6, tilføjes, at ”Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kontrollen, herunder om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer vedrørende flyankomster fra andre Schengenlande og om de pligter, der påhviler luftfartøjschefer og skibsførere”.

Det fremgår ikke af det fremsendte høringsmateriale, hvad ønskerne til politiets adgang til luftfartsselskabernes passagerdata nærmere består i. Af bemærkningerne fremgår det dog, at man med henblik på politiets adgang til oplysninger, vil lade sig inspirere af gældende hollandsk lovgivning. Beskrivelserne vedrører dog kun den rent fysiske ankomstkontrol, hvorimod høringsmaterialet er tavst om ønskerne til adgang til bagvedliggende informationer i luftfartsselskabernes bookingsystemer.

På det foreliggende grundlag er erhvervet således ikke i stand til at vurdere omfanget af administrative og økonomiske byrder, man potentielt pålægges som følge af forslaget. Vi bemærker, at det i bemærkningernes punkt 5 angives, at forslaget ikke har økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det må vi i givet fald tolke således, at ønskerne begrænser sig til enkeltstående konkrete forespørgsler om konkrete ankomster, der kan klares operationelt. Består ønskerne derimod i løbende datafangst fra luftfartsselskabernes booking- og reservationssystemer, kan der blive tale om betragtelige meromkostninger og byrder for erhvervet, hvilket naturligvis er uønsket.

De konkrete ønsker bør derfor afklares og afgrænses i tæt dialog med erhvervet inden lovprocessen accelereres. Vi ser derfor frem til et afklarende møde snarest mulig.

Vi bemærker endvidere, at det såkaldte PNR-direktiv er under revision. Direktivet er relevant for diskussionen, fordi det vil medvirke til harmoniserede løsninger mellem EU-landene. Harmonisering er afgørende for luftfarten som grænseoverskridende erhverv. Det er derfor afgørende for erhvervet, at der med nærværende forslag ikke introduceres danske særordninger, der ikke er i harmoni med det øvrige Europa.

Vi ser frem til den videre dialog om forslaget.

Med venlig hilsen

Per Henriksen
Brancheforeningen Dansk Luftfart / DI Transport
pehe@di.dk
Direkte 33 77 46 72

Fra: Søs Jane Ammentorp [sa@socialraadgiverne.dk]
Sendt: 24. november 2014 14:39
Til: EAsyl- og Visumkontoret (951s71)
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven
 (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.) - j.nr.:
 2014-949-0477
Vedhæftede filer: Høringsbrev - generelt.pdf; Lovforslag - høringsudkast (7. november
 2014).pdf; Høringsliste.pdf

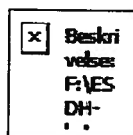
Dansk Socialrådgiverforening takker for muligheden om at afgive høringssvar.

Dansk Socialrådgiverforening har ingen kommentarer.

Med venlig hilsen

Søs Ammentorp
 Sekretær

D 3338 6160 · M 5168 0014

Dansk Socialrådgiverforening

Toldbodgade 19 B · DK 1253 København K

T 7010 1099 · ds@socialraadgiverne.dk · www.socialraadgiverne.dk

Fra: Dansk Socialrådgiverforening

Sendt: 10. november 2014 09:30

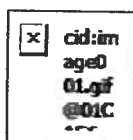
Til: Henrik Egelund Nielsen; Liv Hansson; Majbrit Berlau; Mette Laurberg Jensen; Nicolai Paulsen; Niels Christian Barkholt; Susan Paulsen; Søs Jane Ammentorp

Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.) - j.nr.: 2014-949-0477

Med venlig hilsen

Cille Nevel
 Receptionist

D 3338 6159

Dansk Socialrådgiverforening

Toldbodgade 19 B · DK 1253 København K

T 7010 1099 · ds@socialraadgiverne.dk · www.socialraadgiverne.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 7. november 2014 14:33

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; kontakt@amnesti-nu.dk;

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: asyl.visumkontoret@jm.dk

5. december 2014

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2014-111-0079
Sagsbehandler
André Dybdal Pape
Direkte 3319 3223

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.) – Justitsministeriets j.nr. 2014-949-0477

Ved brev af 7. november 2014 har Justitsministeriet sendt ovennævnte udkast til Datatilsynet og anmodet om en udtalelse.

Datatilsynet skal herefter udtale følgende:

Det følger af udkastets § 1, nr. 1, at udlændingelovens § 38, stk. 6, foreslås ændret til:

”Politiet kan på grundlag af oplysninger og erfaringer vedrørende ulovligt ophold eller faktiske omstændigheder, som skaber en begrundet formodning for ulovligt ophold, eller med henblik på at forhindre ulovligt ophold standse og kontrollere personer efter indrejse i landet for at fastslå deres identitet, nationalitet eller opholdsret. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kontrollen, herunder om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer vedrørende flyankomster fra andre Schengenlande og om de pligter, der påhviler luftfartøjschefer og skibsførere.”

1. ANPG-teknologi

1.1. Ifølge bemærkningerne til § 1, nr. 1, kan kontrollen efter den foreslåede § 38, stk. 6, ske på grundlag af oplysninger fra bl.a. andre myndigheder eller lande, oplysninger indhentet ved brug af kontrolteknologi som f.eks. automatisk nummerpladegenkendelse, politiets erfaringer fra gennemførte kontroller og politiets analyser af oplysninger og erfaring vedrørende kontrollen.

Det fremgår af afsnit 2.8.2 i udkastets almindelige bemærkninger, at lovfor-slaget bygger på den forudsætning, at politiet i overensstemmelse med arbejdsgruppens¹ anbefalinger vil opstille stationære kameraer med automatisk nummerpladegenkendelsesteknologi (ANPG) i nær tilknytning til udvalgte steder med grænsepassage suppleret af mobile kameraer i grænseområder.

Endvidere fremgår det, at ANPG-kameraer, der opstilles udvalgte steder med

¹ Arbejdsgruppe nedsat af justitsministeren i juni 2014, jf. afsnit 1 i de almindelige bemærkninger

grænsepassage og i grænseområderne, ud over almindelig politimæssig anvendelse vil kunne anvendes til særlige udlændingekontrolmæssige formål ved dels indsamling af anonymiseret trafikdata og dels bidrag til konkrete kontrolaktioner (razziaer).

Det fremgår herom, at indsamlingen af trafikdata til udlændingekontrolmæssige formål således forudsætter, at ANPG-kameraerne hele døgnet indsamler anonymiseret trafikdata, dvs. oplysninger om antallet af udenlandske køretøjer, som kører ind og ud af landet, samt tidspunktet for denne trafik. Informationen vil herefter kunne indgå i politiets tilrettelæggelse af kontrolarbejdet, således at kontrollen planlægges på det tidspunkt og sted, hvor det må forventes at være mest effektivt.

Det fremgår desuden, at ANPG-kameraerne i relation til udlændingekontrol herudover vil kunne bruges ved konkrete kontrolaktioner (razziaer), således at kameraerne i en afgrænset periode registrerer alle passerende køretøjer og sammenholder køretøjets oplysninger med politiets relevante registre, herunder oplysninger fra Europol. Herefter vil informationen kunne videregives til det politipersonale, der deltager ved kontrolaktionen, med henblik på, at relevante køretøjer stoppes og undersøges.

Endelig fremgår det, at det forudsættes, at implementeringen af ANPG vil ske inden for rammerne af persondatalovgivningen og med inddragelse af Datatilsynet.

1.2. Datatilsynet skal indledningsvis bemærke, at tilsynet har igangværende drøftelser med Rigspolitiet om indførelse af ANPG-teknologi i dansk politi.

Datatilsynet har endnu ikke taget endeligt stilling til, i hvilket omfang teknologien vil kunne indføres inden for rammerne af persondataloven.

Endvidere skal Datatilsynet bemærke, at det ikke står Datatilsynet klart, hvad der i udkastet skal forstås ved *anonymiseret trafikdata*, herunder navnlig hvorvidt der ved anvendelsen af begrebet 'anonymiseret' skal forstås data/oplysninger, som ikke er omfattet af persondatalovens definition af en personoplysning.

Datatilsynet skal i den forbindelse henvise til, at der ved begrebet personoplysning efter persondataloven² forstås enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Omfattet af dette begreb er oplysninger, som kan henføres til en fysisk person, selv om dette forudsætter kendskab til personnummer, registreringsnummer eller lignende særlig identifikation, som f.eks. løbenummer. Det er uden betydning, hvorvidt identifikationsoplysningen er alment kendt eller umiddelbart tilgængelig. Også tilfælde, hvor det kun for den indviede vil være muligt at forstå, hvem en oplysning vedrører, er omfattet af definitionen. Oplysninger, som er gjort anonyme på en sådan måde, at den registrerede ikke længere kan

² Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer

identificeres, er ikke omfattet af definitionen.

Herudover står det ikke Datatilsynet klart, hvorvidt der via ANPG-kameraer kan indsamles oplysninger om køretøjers nationalitet, uden at der samtidig indsamles og på anden vis behandles personoplysninger.

Datatilsynet skal derfor anbefale, at det præciseres i bemærkningerne, hvad der nærmere skal forstås ved anonymiseret trafikdata, og at der – såfremt der indgår behandling af personoplysninger – redegøres for, hvorvidt behandlingen kan foretages inden for rammerne af persondataloven.

2. Bemyndigelse til justitsministeren

2.1. Det følger af bemærkningerne til § 1, nr. 1, at det med § 38, stk. 6, 2. pkt., foreslås, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om kontrollen, herunder politiets adgang til oplysninger til brug for kontrollens udførelse.

Af afsnit 2.8.1 i de almindelige bemærkninger fremgår det herom, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om kontrollen svarende til reglerne i Nederlandene, jf. punkt 2.6.1, herunder om politiets adgang til oplysninger til brug for kontrollens udførelse.

Der ses der imidlertid ikke i afsnit 2.6.1 at fremgå nærmere om politiets adgang til at indsamle oplysninger – fra andre end de personer der kontrolleres – til brug for kontrollens udførelse.

2.2. Datatilsynet er bekendt med, at det fremgår af justitsministerens skriftlige redegørelse af 4. november 2014 om baggrunden for ophøret af det såkaldte PIU-samarbejde i Københavns Lufthavn³, at Københavns Politi har oplyst, at der gennem nogle år i SKAT i Københavns Lufthavn har været etableret en såkaldt Passenger Information Unit (PIU), der blandt andet har modtaget en række passageroplysninger fra flyselskaberne (passagerlister, kreditkortinformationer mv.).

Det fremgår videre, at Københavns Politi har oplyst, at medarbejdere fra politikredsen indtil sommeren 2014 har deltaget i enhedens analysearbejde. De pågældende passageroplysninger har været anvendt af Københavns Politi til brug for politiets grænsekontrolarbejde, hvor de er indgået i politiets analysegrundlag for grænsekontrollen i lufthavnen.

Det fremgår desuden, at Københavns Politi har oplyst, at da der er rejst tvivl om lovhjemlen til politiets adgang til disse oplysninger, meddelte SKAT i slutningen af august 2014 mundtligt politiet i Københavns Lufthavn, at politiet ikke længere havde adgang til oplysningerne, hvilket førte til, at Københavns Politi ikke længere deltager i PIU-samarbejdet.

³ Justitsministerens skriftlige redegørelse til Folketinget i forlængelse af ministerens mundtlige besvarelse af spørgsmål nr. S 106 den 22. oktober 2014

Endvidere fremgår det af justitsministerens svar, at der med regeringens kommende lovforslag om styrkelse af kontrollen i grænseområder og lufthavne tilvejebringes en ny retlig ramme for politiets udførelse af kontrol med udlændinge i grænseområderne. Lovforslaget vil bl.a. omfatte forslag om en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om politiets adgang til passageroplysninger fra flyselskabernes bookingsystemer vedrørende flyankomster fra andre Schengenlande.

Det fremgår tillige, at det er hensigten, at der på baggrund af denne bemyndigelse vil blive udstedt en bekendtgørelse, der nærmere regulerer politiets adgang til og anvendelse af passageroplysninger i forbindelse med kontrol i lufthavne.

2.3. Datatilsynet går ud fra, at den ovennævnte redegørelse fra justitsministeren vedrører den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 6, 2. pkt., og at det således med bestemmelsen tilsigtes, at justitsministeren bl.a. skal fastsætte nærmere regler for behandlingen af personoplysninger i forbindelse med grænsekontrollen.

Datatilsynet skal henstille, at dette præciseres og uddybes nærmere i bemærkningerne.

Datatilsynet forudsætter, at fastsættelsen af nærmere regler for behandling af personoplysninger i en bekendtgørelse efter den foreslåede § 38, stk. 6, 2. pkt., vil ske inden for rammerne af persondataloven, herunder de grundlæggende principper i lovens § 5.

Datatilsynet skal i den forbindelse henvise til, at tilsynet i forbindelse med tidligere høringer over forslag til regler om anvendelse af passageroplysninger har udtrykt væsentlige betænkeligheder i forhold til beskyttelsen af de registreredes personers privatliv, da tilsynet var i tvivl om, hvorvidt der var den fornødne proportionalitet mellem det angivne formål og den angivne behandling. I høringssvarene har tilsynet navnlig fremhævet hensynet til, at man som almindelig borger kan foretage rejse, uden at der sker systematisk registrering, kortlægning og overvågning heraf. Der henvises til tilsynets høringssvar af 17. marts 2008 og 3. maj 2011, som vedlægges i kopi.

Endelig skal Datatilsynet for god ordens skyld henvise til, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Tilsynet må herefter forbeholde sig sin nærmere stillingtagen i forbindelse med høring over et eventuelt udkast til bekendtgørelse i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Med venlig hilsen

Birgit Kleis
Kommitteret

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: jm@jm.dk
og nip@jm.dk

17. marts 2008

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2008-111-0017
Sagsbehandler
Ole Terkelsen
Direkte 3319 3217

Vedrørende høring over forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af passagerlister (PNR-oplysninger) med henblik på retshåndhævelse - Justitsministeriets j.nr. 2007-305-0581

Ved brev af 17. januar 2008 har Justitsministeriet fremsendt forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af passagerlister (PNR-oplysninger) med henblik på retshåndhævelse og anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger hertil.

Datatilsynet, der har behandlet sagen på et møde i Datarådet, skal udtale følgende:

1. Forslaget til rammeafgørelsen rejser efter Datatilsynets opfattelse væsentlige spørgsmål i relation til databeskyttelse.

De angivne formål med forslaget – at forebygge og bekæmpe terrorhandlinger og organiseret kriminalitet – er selvsagt saglige og anerkendelsesværdige.

Rammeafgørelsen vil imidlertid føre til indsamling og langvarig opbevaring af store mængder oplysninger vedrørende de omhandlede passagerer. Rammeafgørelsens formålsbestemmelser giver endvidere vide rammer for behandlingen af disse oplysninger, som også i stort omfang vil kunne udveksles mellem medlemsstaterne.

En nærmere begrundelse for, at indsamlingen og den efterfølgende analyse af passageroplysninger rent faktisk kan bidrage til forebyggelse eller bekæmpelse af terrorhandlinger og organiseret kriminalitet fremgår ikke, og anvendelsen af PNR-oplysninger kan føre til en uretmæssig mistænkeliggørelse af uskyldige mennesker.

Datatilsynet må på den baggrund stille sig tvivlende over for, om der er den fornødne proportionalitet mellem den behandling af passageroplysninger og opfyldelsen af de formål, der er beskrevet i forslaget. Datatilsynet skal i den forbindelse også henvisne til udtalelsen fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, særligt side 4-8. Udtalelsen vedlægges.

Under henvisning til grundlæggende databeskyttelsesretlige principper om proportionalitet og nødvendighed finder Datatilsynet derfor, at forslaget giver anledning til væsentlige betænkeligheder i forhold til beskyttelsen af de registreredes personers privatliv.

Datatilsynet skal navnlig fremhæve hensynet til, at man som almindelig borger kan foretage en rejse, uden at der sker en systematisk registrering, kortlægning og overvågning heraf.

På den baggrund er det Datatilsynets sammenfattende vurdering, at forslaget til rammeafgovelsen kun bør gennemføres, hvis vægtige samfundsmæssige hensyn taler herfor. Som påpeget ovenfor finder Datatilsynet, at navnlig spørgsmålet om indgrebs proportionalitet i forhold til de registrerede personer bør give anledning til særlig overvejelse.

Efter Datatilsynets opfattelse må det bero på en politisk vurdering, om de samfundsmæssige hensyn, som forslaget tilsigter at varetage, har en sådan helt særlig karakter, at dette skal gennemføres i sin nuværende form.

2. Datatilsynets konkrete bemærkninger til forslaget følger nedenfor.

2.1. Efter forslagets artikel 3, stk. 5, må PNR-oplysninger om passagerer kun behandles af medlemsstaternes passageroplysningsenheder og kompetente myndigheder for at forebygge eller bekæmpe terrorhandlinger og organiseret kriminalitet.

Især henvisningen til organiseret kriminalitet, som defineret i forslagets artikel 2, littera i, giver efter Datatilsynets opfattelse vide rammer for anvendelsen af PNR-oplysninger.

Tilsynet skal i den forbindelse henvise til, at luftfartslovens § 148 a, stk. 2, alene foreskriver udlevering af passageroplysninger til PET til brug for forebyggelse og efterforskning af overtrædelse af straffelovens bestemmelser om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed (kapitel 12) og forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v. (kapitel 13).

2.2. Rammeafgovelsen vil medføre en opbevaring i 13 år af oplysninger om alle passagerer på fly, der er planlagt til at indflyve på mindst én EU-medlemsstats område, og som kommer fra et tredjeland, eller som er planlagt til at lette fra mindst én EU-medlemsstats område med endeligt bestemmelsessted i et tredjeland, jf. forslagets artikel 9, stk. 1-3.

Datatilsynet finder, at der er tale om en meget lang opbevaringsperiode, når henses til, at registreringen sker uden konkret begrundelse i den enkelte passagers forhold.

Af forslagets præambelbetragtning 9 fremgår, at det tidsrum, hvori de

kompetente nationale myndigheder opbevarer PNR-oplysninger, bør stå i passende forhold til formålet hermed, nemlig at forebygge og bekæmpe terrorhandlinger og organiseret kriminalitet. Det anføres endvidere, at på grund af oplysningernes art og anvendelsen af disse er det vigtigt, at de gemmes tilstrækkeligt længe til, at de kan anvendes til at udvikle risikoindikatorer og fastslå rejse- og adfærdsmonstre.

Datatilsynet finder dog ikke, at det med disse bemærkninger i tilstrækkelig grad er begrundet, hvorfor en opbevaringsperiode på 13 år er nødvendig og forholdsmæssig.

Datatilsynet har i den forbindelse også noteret sig, at det af Kommissionens høring af berørte parter, se forslaget side 4-5, bl.a. fremgår, at der blandt disse var bred enighed om, at for at systemet kan være effektivt, skal oplysningerne opbevares i fem år, medmindre de anvendes til en strafferetlig undersøgelse eller efterretningsaktiviteter.

Datatilsynet finder derfor, at opbevaringsperioden i hvert fald ikke bør overstige fem år. Tilsynet skal endvidere henvise til, at luftfartslovens § 148 a, stk. 1, alene foreskriver en etårig opbevaringsperiode.

2.3. De første fem år efter indsamlingen af oplysningerne synes der inden for rammerne af de i punkt 3 omtalte formål at være en ubegrænset adgang til udveksling af disse mellem medlemsstaterne, jf. artiklerne 7 og 9.

Det er således alene i de sidste otte år, at udvekslingen af oplysninger skal være en reaktion på en specifik og reel trussel i forbindelse med forebyggelse eller bekæmpelse af terrorhandlinger og organiseret kriminalitet.

Af konsekvensanalysen, se forslaget side 5-6, fremgår, at det, for så vidt angår forslaget virkninger for relationerne med tredjelande, ikke kan udelukkes, at nogle lande kan anmode om gensidig adgang til PNR-oplysninger vedrørende fly fra EU til deres område, selv om denne situation i praksis næppe vil opstå.

Datatilsynet finder, at der bør fastsættes klare regler om overførsel af passageroplysningerne til tredjelande, herunder om overførsel i forbindelse med anmodninger om gensidig adgang til PNR-oplysninger.

2.4. Efter forslaget artikel 11, stk. 1, sikrer medlemsstaterne, at Rådets rammeafgørelse om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med det politimæssige og strafferetlige samarbejde finder anvendelse på behandlingen af oplysninger i medfør af rammeafgørelsen.

Datatilsynet finder, at det giver anledning til tvivl, i hvilket omfang anvendelsesområdet for rammeafgørelsen om databeskyttelse dækker behandlingen af personoplysninger i medfør af det foreliggende forslag til rammeafgørelse.

**3. Datatilsynet henleder opmærksomheden på, at Artikel 29-gruppen og Politiarbejdsgruppen – begge grupper består af repræsentanter fra europæiske datatilsyn – har afgivet en fælles udtalelse om det foreliggende forslag. Udtalelsen vedlægges.
Med venlig hilsen**

**Henrik Waaben
Formand for Datarådet**

**Janni Christoffersen
Direktor**

Bilag: Udtalelse fra Den Europæiske Tilsynsforening for Databeskyttelse af 20. december 2007
Fælles udtalelse fra Artikel 29-gruppen og Politiarbejdsgruppen vedtaget henholdsvis den 5. og 18. december 2007

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: jm@jm.dk
med kopi til: klr@jm.dk

3. maj 2011

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K
CVR-nr. 11-88-37-29
Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2011-111-0070
Sagsbehandler
Anna Alexandra
Pontoppidan
Direkte 3319 3227

Vedrørende høring over forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om anvendelse af passagerlisteoplysninger til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet

Ved e-post af 22. marts 2011 har Justitsministeriet anmodet om Datatilsynets bemærkninger til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om anvendelse af passagerlisteoplysninger til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet. Der henvises til justitsministeriets sagsnr. 2011-305-1080.

Forslaget til direktiv rejser efter Datatilsynets opfattelse væsentlige spørgsmål i relation til databeskyttelse.

Datatilsynet skal overordnet bemærke følgende:

1. Datatilsynet må stille sig tvivlende over for, om der er den fornødne proportionalitet mellem den behandling af passageroplysninger og opfyldelsen af de formål, der er beskrevet i forslaget. Datatilsynet skal i den forbindelse også henvise til vedlagte udtalelse fra Artikel 29-gruppen.

Under henvisning til grundlæggende databeskyttelsesretlige principper om proportionalitet og nødvendighed finder Datatilsynet, at forslaget giver anledning til væsentlige betænkeligheder i forhold til beskyttelsen af de registreredes personers privatliv.

Datatilsynet skal navnlig fremhæve hensynet til, at man som almindelig borger kan foretage en rejse, uden at der sker en systematisk registrering, kortlægning og overvågning heraf.

2. Datatilsynets konkrete bemærkninger til forslaget følger nedenfor.

2.1.1. Af afsnittet om baggrunden for forslaget i forslagets begrundelse fremgår på side 9, at:

”For at sikre effektiviteten og et højt beskyttelsesniveau kræves det, at medlemsstaterne sikrer, at en uafhængig national tilsynsmyndighed (databeskyttelsesmyndighed) er ansvarlig for at rådgive om og overvåge, hvordan PNR-oplysninger behandles.”

Af forslaget betragtning 27, fremgår desuden, at:

”Den nationale tilsynsmyndighed, der er oprettet som led i gennemførelsen af rammeafgørelse 2008/977/RIA, bør være ansvarlig for at yde rådgivning og påse anvendelsen og gennemførelsen af dette direktivs bestemmelser.”

Af forslaget betragtning 32 fremgår bl.a. at:

”For at sikre, at databeskyttelsen er effektiv og har et højt niveau, kræves det, at medlemsstaterne sikrer, at en uafhængig national tilsynsmyndighed er ansvarlig for at rådgive om og overvåge, hvordan PNRoplysninger behandles.”

Det fremgår yderligere af forslaget artikel 11, stk. 5, at:

”Medlemsstaterne sikrer, at luftfartsselskaberne, deres agenter eller andre, der sælger billetter til passagertransport med fly, ved reservationen og ved købet af billetten på en klar og præcis måde informerer passagererne på internationale flyvninger om videregivelsen af PNR-oplysninger til PNR-kontoret og formålet med behandlingen af disse oplysninger, om, hvor lang tid de opbevares, og hvordan de eventuelt kan anvendes til at forebygge, opdage, efterforske eller retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet, samt om muligheden for at udveksle og dele sådanne oplysninger og om retten til databeskyttelse, navnlig retten til at klage til en national tilsynsmyndighed for databeskyttelse efter eget valg.”

Og endelig fremgår det af forslaget artikel 12, at:

”Den enkelte medlemsstat sikrer, at den nationale tilsynsmyndighed, der er oprettet som led i gennemførelsen af artikel 25 i rammeafgørelse 2008/977/RIA, også er ansvarlig for at vejlede om og føre tilsyn med anvendelsen på dens område af de bestemmelser, som medlemsstaten har vedtaget i medfør af dette direktiv. De yderligere bestemmelser i artikel 25 i rammeafgørelse 2008/977/RIA finder anvendelse.”

2.1.2. Datatilsynet skal henlede opmærksomheden på, at tilsynet i sit hørings-svar af 22. november 2010 vedrørende udkast til bekendtgørelse om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager inden for Den Europæiske Union og Schengen-samarbejdet, har understreget (se punkt 3 i udtalelsen), at den bevillings- og personalemæssige situation ikke gør det muligt for tilsynet at påtage sig yderligere opgaver, uden at der samtidig tilføres de fornødne ressourcer.

Datatilsynet anførte i sit hørings-svar bl.a. at ”Der er tale om et helt særskilt regelsæt, som pålægger tilsynet nye opgaver, bl.a. i forhold til registreredes rettigheder, og som tilsynet skal være opmærksom på i sin daglige administration. Datatilsynet må således – i lyset af den i forvejen pressede situation, som tilsynet befinder sig i – kraftigt opfordre til, at tilsynet tilføres yderligere ressourcer.”

Datatilsynet må derfor lægge afgørende vægt på, at tilsynets ressourcemæssige situation indgår i de videre overvejelser om forslaget til direktiv om anvendelse af passagerlisteoplysninger til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet.

2.2.1. Det fremgår af forslaget artikel 4, stk. 1, at

”Hvis de PNR-oplysninger, som luftfartsselskaberne videregiver, indeholder andre oplysninger end dem, der er anført i bilaget, skal PNR-kontoret straks slette dem ved modtagelsen.”

Det følger desuden af forslaget artikel 11, stk. 3, at:

”Enhver behandling af PNR-oplysninger, der viser en persons racemæssige eller etniske oprindelse, religiøse eller filosofiske overbevisning, politiske meninger, medlemskab af en fagforening, eller som vedrører den pågældende persons sundhed eller seksualitet, er forbudt. Såfremt PNR-kontoret modtager PNR-oplysninger, der indeholder informationer herom, skal de straks slettes.”

2.2.2. Datatilsynet har noteret sig det i forslaget betragtning 15 anførte om, at luftfartsselskaberne skal videregive de nødvendige PNR-oplysninger til den myndighed, der anmoder om oplysningerne.

Det er Datatilsynets opfattelse, at luftfartsselskaberne bør sikre, at der ikke sker videregivelse til PNR-kontorerne af oplysninger, der indikerer passagerers racemæssige eller etniske oprindelse, religiøse eller filosofiske overbevisning, politiske meninger, medlemskab af en fagforening eller oplysninger som vedrører passagerers sundhed eller seksualitet.

I den forbindelse henvises til vedlagte udtalelse fra Artikel 29-gruppen, afsnit 5, hvoraf det bl.a. fremgår, at:

”With regard to sensitive data, the proposal states that the filtering and deletion of this data should be done by the PIU. In its opinions on the various EU PNR agreements with third countries, the Working Party has always supported the prohibition on processing sensitive data in this context, and strongly reiterates its long-held view that the filtering process should be done by the carrier before data is pushed to the receiving authority.”

2.3.1. Af forslaget artikel 11, stk. 4, fremgår, at:

”Al behandling af PNR-oplysninger, som luftfartsselskaberne foretager, al videregivelse af PNR-oplysninger, som passageroplysningsenhederne foretager, og alle anmodninger fra de kompetente myndigheder eller passageroplysningsenheder i andre medlemsstater og tredjelande, herunder afviste anmodninger, skal registreres eller dokumenteres af PNR-kontoret og de kompetente myndigheder med henblik på navnlig databeskyttelsestilsynsmyndighedernes kontrol af databehandlingens lovlighed og egenkontrollen og for at sikre dataenes integritet og sikkerhed. Disse registre opbevares i fem år, medmindre de bagved liggende oplysninger i henhold til artikel 9, stk. 3, endnu ikke er blevet slettet ved udløbet af de fem år; i så tilfælde opbevares registrene, indtil de bagved liggende oplysninger er slettet.”

2.3.2. Datatilsynet lægger umiddelbart til grund, at den i forslaget artikel 11, stk. 4, nævnte registrering tjener samme formål som den sikkerhedslog, der i Danmark kræves efter § 19 i sikkerhedsbekendtgørelsen¹. I visse henseender

¹ Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning.

er logningskravet efter forslaget imidlertid mere omfattende end den i sikkerhedsbekendtgørelsens § 19 foreskrevne.

Datatilsynet skal understrege, at den omhandlede registrering ikke må indeholde følsomme oplysninger, der direkte eller indirekte viser en persons racemæssige eller etniske oprindelse, religiøse eller filosofiske overbevisning, politiske meninger, medlemskab af en fagforening, eller som vedrører den pågældende persons sundhed eller seksualitet, dvs. oplysninger som ifølge artikel 11, stk. 3, skal slettes straks efter modtagelsen.

Datatilsynet forudsætter således, at loggen udelukkende må indeholde oplysninger om en eventuel indsamling, registrering og efterfølgende sletning af følsomme oplysninger, men at det ikke ud fra loggen vil være muligt at genskabe indholdet af de slettede følsomme oplysninger.

2.4.1. Efter forslagets artikel 1, stk. 2, må PNR-oplysninger om passagerer kun behandles med henblik på forebyggelse, opdagelse, efterforskning og retsforfølgning af terrorhandlinger og grov kriminalitet, herunder grov international kriminalitet, jf. artikel 4, stk. 2 litra a-d.

Det fremgår af forslagets artikel 2, litra h, at der med begrebet ”grov kriminalitet” i forslaget forstås:

”de former for lovovertrædelser i henhold til national lovgivning, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA, hvis de kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tre år i henhold til en medlemsstats nationale ret”

I Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA artikel 2, stk. 2, fremgår, at bl.a. bedrageri er omfattet af begrebet ”grov kriminalitet”.

Af forslagets artikel 4, stk. 2, litra b, fremgår desuden bl.a., at PNR-kontoret kan samkøre PNR-oplysninger med oplysninger i relevante databaser.

Af forslagets artikel 4, stk. 4, fremgår yderligere, at:

”Medlemsstaternes PNR-kontorer videregiver PNR-oplysningerne eller resultaterne af behandlingen af PNR-oplysningerne om personer, der er blevet identificeret i overensstemmelse med stk. 2, litra a) og b), til den pågældende medlemsstats relevante kompetente myndigheder, som ser nærmere herpå. Sådan videregivelse af oplysninger må kun foretages i konkrete sager.”

2.4.2. Det er et centralt databeskyttelsesretligt princip, at indsamling af personoplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og legitime formål.

Datatilsynet finder det ikke tilstrækkeligt udtrykkeligt angivet, når der i forslagets artikel 4, stk. 2, litra b, henvises til ”relevante databaser”. Datatilsynet skal således opfordre til, at det præciseres, hvilke databaser PNR-oplysningerne kan samkøres med.

2.4.3. Af forslagens betragtning 32 fremgår bl.a., at:

”Medlemsstaterne skal desuden sikre, at passagererne er klart og præcist informeret om indsamlingen af PNR-oplysninger og deres rettigheder.”

Dette uddybes i forslagens artikel 11, stk. 5, hvoraf det fremgår, at:

”Medlemsstaterne sikrer, at luftfartsselskaberne, deres agenter eller andre, der sælger billetter til passagertransport med fly, ved reservationen og ved købet af billetten på en klar og præcis måde informerer passagererne på internationale flyvninger om videregivelsen af PNR-oplysninger til PNR-kontoret og formålet med behandlingen af disse oplysninger, om, hvor lang tid de opbevares, og hvordan de eventuelt kan anvendes til at forebygge, opdage, efterforske eller retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet, samt om muligheden for at udveksle og dele sådanne oplysninger og om retten til databeskyttelse, navnlig retten til at klage til en national tilsynsmyndighed for databeskyttelse efter eget valg. Medlemsstaterne offentliggør de samme oplysninger.”

2.4.4. Det står ikke Datatilsynet klart, hvorvidt der med begrebet ”kompetente myndigheder” alene forstås politi og andre retshåndhævende myndigheder, eller om begrebet ligeledes dækker over myndigheder, der udfører f.eks. kontrol med udbetaling af sociale ydelser.

I sidstnævnte tilfælde skal Datatilsynet bemærke, at tilsynet i sin praksis forudsætter, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bl.a. har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen, jf. persondatalovens § 5, stk. 1.

Det vil efter Datatilsynets opfattelse være god databehandlingsskik at orientere hver enkelt person, for hvem der indsamles oplysninger, om, at luftfartsselskaberne videregiver PNR-oplysninger til PNR-kontorerne, der kan samkøre PNR-oplysninger med oplysninger i relevante databaser, herunder internationale eller nationale databaser.

Det er Datatilsynets umiddelbare vurdering, at kravet om forudgående information om kontrolsamkøringen ikke er iagttaget i forslagens artikel 11, stk. 5.

Når der siden måtte blive modtaget oplysninger, skal persondatalovens regler om oplysningspligt endvidere iagttages.

Sammenstilling og samkøring i kontroløjemed forudsætter også, at behandlingen anmeldes til Datatilsynet, jf. §§ 43-44, samt at tilsynets udtalelse indhentes, forinden behandlingen iværksættes, jf. § 45, stk. 1, nr. 4.

2.5.1. Det fremgår af afsnittet om konsekvenser for de grundlæggende rettigheder i forslagens begrundelse, at:

”Forslaget tillader, at PNR-oplysninger opbevares i op til højst 5 år, hvorefter oplysningerne skal slettes.”

Af forslaget artikel 9, stk. 2, fremgår imidlertid følgende:

”Ved udløbet af de 30 dage fra videregivelsen af PNR-oplysningerne til PNR-kontoret, jf. stk. 1, gemmes oplysningerne i yderligere fem år hos PNR-kontoret.”

2.5.2. Datatilsynet finder, at der er tale om en meget lang opbevaringsperiode, når henses til, at registreringen sker uden konkret begrundelse i den enkelte passagers forhold.

Datatilsynet finder ikke, at det i forslaget i tilstrækkelig grad er begrundet, hvorfor en opbevaringsperiode på 5 år er nødvendig og forholdsmæssig i forhold til oplysninger om samtlige passagerer – herunder passagerer, der ikke mistænkes for at have begået en terrorhandling eller grov kriminalitet mv.

Tilsynet finder på denne baggrund, at opbevaringsperioden i hvert fald ikke bør overstige fem år. Tilsynet skal henvise til, at luftfartslovens § 148 a, stk. 1, alene foreskriver en etårig opbevaringsperiode.

Datatilsynet skal i den forbindelse også henvise til vedlagte udtalelse fra Artikel 29-gruppen, afsnit 4, hvoraf det bl.a. fremgår, at:

”The retention periods proposed are clearly reduced as compared to the previous proposal and the various EU-level PNR agreements. However, the Working Party still views the proposal to retain data, even if masked, for five years as disproportionate. It has always been a long-standing concern with PNR systems that all data on all travellers are kept for the same period of time; and that this retention period is itself disproportionate. The Working Party has not seen satisfactory evidence that the data on all travellers needs to be retained; and that it needs to be retained for five years.”

2.6.1. Det fremgår af afsnittet om konsekvenser for de grundlæggende rettigheder i forslaget begrundelse, at:

”Derudover skal oplysningerne anonymiseres efter et meget kort tidsrum på 30 dage, da det efter dette tidsrum er muligt at anvende **anonymiserede** (Datatilsynets fremhævelse) PNR-oplysningerne proaktivt.”

Det fremgår desuden af forslaget artikel 9, stk. 2, at:

”Ved udløbet af de 30 dage fra videregivelsen af PNR-oplysningerne til PNRkontoret, jf. stk. 1, gemmes oplysningerne i yderligere fem år hos PNR-kontoret. I det tidsrum **maskeres** alle dataelementer, der kan tjene til identifikationen af de passagerer, som PNR-oplysningerne vedrører. Disse **anonymiserede** PNR-oplysninger må kun være tilgængelige for et begrænset antal af PNR-kontorets medarbejdere, som har særlig tilladelse til at foretage analyser af PNR-oplysninger og fastlægge vurderingskriterier i henhold til artikel 4, stk. 2, litra d).”
(Datatilsynets fremhævelser)

Det fremgår yderligere af forslaget artikel 7, stk. 3, at:

”En medlemsstats passageroplysningsenhed har ret til om nødvendigt at anmode en hvilken som helst anden medlemsstats PNR-kontor om PNR-oplysninger, der opbevares i sidstnævntes database, jf. artikel 9, stk. 2, og om nødvendigt også om resultatet af behandlingen af PNR-oplysninger. Kun under ekstraordinære omstændigheder kan

PNR-kontoret anmode om at få adgang til de konkrete PNR-oplysninger i deres fulde omfang uden maskering, som en anden medlemsstats PNR-kontor opbevarer, som reaktion på en konkret trussel eller en konkret efterforskning eller retsforfølgning i forbindelse med terrorhandlinger eller grov kriminalitet.”

2.6.2. Hertil skal Datatilsynet bemærke, at der ved begrebet personoplysning forstås enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Omfattet af begrebet er oplysninger, som kan henføres til en fysisk person, selv om dette forudsætter kendskab til personnummer, registreringsnummer eller lignende særlig identifikation, som f.eks. løbnummer. Det er uden betydning, hvorvidt identifikationsoplysningen er alment kendt eller umiddelbart tilgængelig. Også de tilfælde, hvor det kun for den indviede vil være muligt at forstå, hvem en oplysning vedrører, er omfattet af definitionen. Oplysninger, som er gjort anonyme på en sådan måde, at den registrerede ikke længere kan identificeres, er ikke omfattet af definitionen.

Idet Datatilsynet ud fra det i forslaget anførte lægger til grund, at det vil være muligt for PNR-kontorene at fjerne maskeringer, skal Datatilsynet henstille, at de maskerede PNR-oplysninger ikke omtales som anonymiserede.

2.7. Af forslagets artikel 11, stk. 6, fremgår, at:

”Det er forbudt for passageroplysningsenhederne og de kompetente myndigheder at videregive PNR-oplysninger til private parter i medlemsstaterne eller i tredjelande.”

Det står ikke klart for Datatilsynet, hvorvidt den foreslåede bestemmelse i artikel 11, stk. 6, indebærer, at PNR-oplysningerne skal betragtes som værende fortrolige og dermed undtaget fra aktindsigt, eller om private parter skal kunne begære PNR-oplysningerne udleveret i forbindelse med en eventuel anmodning om aktindsigt.

Med venlig hilsen

Janni Christoffersen
Direktør

Bilag: Kopi af Artikel 29-gruppen en udtalelse: WP 181 ”Opinion 10/2011 on the proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the use of passenger name record data for the prevention, detection, investigation and prosecution of terrorist offences and serious crime”

dommerfuldmægtigforeningen

Justitsministeriet

Odense, den 21. november 2014

Vedr. Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne), Deres sagsnr. 2014-949-0477

Justitsministeriet har ved e-mail af 7. november 2014 anmodet om Dommerfuldmægtigforeningens eventuelle bemærkninger til forslaget.

Foreningen skal i den anledning meddele, at foreningen ikke finder at burde udtale sig om lovforslaget.

Dette høringssvar sendes alene elektronisk til: asyl.visumkontoret@jm.dk.

På foreningens vegne,

Teresa Lund Tøgern
Høringsansvarlig
Dommerfuldmægtigforeningen

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR-nr. 21659509
EAN-nr. 5798000161184

Sendes via e-mail til asyl.visumkontoret@jm.dk

J.nr. 2014-4101-0065-5
Sagsbehandler:
Anna Klærke Nielsen
Mail: akn@domstolsstyrelsen.dk
5. december 2014

**Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven
(Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.) –
Justitsministeriets j.nr. 2014-949-0477**

Justitsministeriet har ved brev af 7. november 2014 sendt udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.) i høring.

Domstolsstyrelsen kan i den anledning oplyse, at styrelsen ikke har bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Anna Klærke Nielsen

| FLYGTNINGENÆVNET |
Formanden

Justitsministeriet
Asyl.visumkontoret@jm.dk
Att: Thomas Højgaard

ModtagerID:
Dato: 4. december 2014
J.nr.: 14/166237-002
Sagsbehandler: 957lap

Ved e-mail af 7. november 2014 har Justitsministeriet anmodet Flygtningenævnet om eventuelle bemærkninger til lovforslag om ændring af udlændingeloven (styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.).

I den anledning skal Flygtningenævnet meddele, at nævnet ikke har bemærkninger til lovforslaget, da lovforslaget ikke vedrører nævnets virksomhed.

Med venlig hilsen

Bloch Andersen

FORENINGEN AF UDLÆNDINGERETSADVOKATER

Justitsministeriet
Att.: sagsbehandler Thomas Højgaard
Udlændingeafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Pr. e-mail: asyl.visumkontoret@jm.dk og alm. post

København, den 3. december 2014

Vedr. sagsnr. 2014-949-0477, dok.1358125 – Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne m.v.)

På foranledning af Justitsministeriets anmodning om høringssvar skal jeg herved på Foreningen Af Udlændingeretsadvokaters (FAU) vegne fremkomme med følgende bemærkninger:

§ 59

Ad stk. 5

I henhold til lovforslaget foreslås en fængselsstraf i indtil 2 år for den, der beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Ad stk. 8

Der foreslås ligeledes en fængselsstraf i indtil 2 år, (jf. nr. 1 til nr. 6).

Der synes ikke at være en særlig begrundelse for, at strafferammen skal være helt op til 2 år og FAU foreslår, at strafferammen på indtil 1 år **fastholdes**.

En strafferamme indtil 2 år forekommer streng i relation til overtrædelsens karakter, herunder at der eksempelvis ikke er tale om ”personfarlig kriminalitet”.

Generelt er det ydermere FAU's opfattelse, at den foreslåede nye affattelse af Udlændingelovens 38, stk. 6, første punktum, med hensyn til politiets beføjelse til at kontrollere personer efter indrejse i landet, eksempelvis på grundlag af faktiske omstændigheder, der skaber en begrundet formodning for ulovligt ophold "blandt andet på et konkret mistankegrundlag" er meget vidtgående.

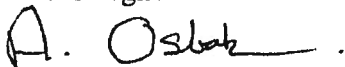
Denne bestemmelse forekommer meget omfattende og bør også ses på baggrund af, at politiet i forvejen har beføjelse til at kontrollere enhver, der opholder sig i Danmark med pligt, for den pågældende, til at oplyse navn, fødselsdata og bopæl.

Det er FAU's opfattelse, at denne beføjelse formentlig allerede er tilstrækkelig.

Hvis politiet herefter fatter mistanke til den adspurgte person, er det FAU's opfattelse, at en sådan mistanke naturligvis bør hjemle politiet en videre adgang til at udøve de beføjelser, der fremgår af lovforslagets § 1, sammenholdt med § 38, stk. 6, første punktum.

FAU anmoder om, at de ovennævnte bemærkninger kommer til at indgå i Justitsministeriets overvejelser i forbindelse med lovforslaget.

På FAU's vegne

Anne Osbak, advokat

(næstformand)

Fra: Nella Festirstein [nellaf@tinganes.fo]
Sendt: 17. november 2014 17:40
Til: £Asyl- og Visumkontoret (951s71)
Cc: ro@fo.stm.dk
Emne: Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)
Vedhæftede filer: Høringsbrev - generelt.pdf; Lovforslag - høringsudkast (7. november 2014).pdf; Høringsliste.pdf

Til Justitsministeriet, Asyl- og Visumkontoret

Færøernes Landsstyre har fået i høring *"Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)"*

Landsstyret har konstateret, at ifølge lovforslaget § 3 skal loven ikke gælder for Færøerne, men kan på et senere tidspunkt ved kongelig anordning helt eller delvis sættes ikraft på Færøerne, såfremt færøske myndigheder anmoder herom.

Landsstyret har taget dette til efterretning og har ikke andre bemærkninger.

Venlig hilsen

Nella Festirstein
Afdelingschef

Lagmandens Kontor
 Lovafdelingen
 Tlf. +298 30 60 00
 Direkte tlf. +298 55 80 76

Fra: Journalin hjá LMS
Sendt: 10. november 2014 07:30
Til: Nella Festirstein; Mortan Hentze; Guðrið Dam Andreasen
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]
Sendt: 7. november 2014 13:33
Til: samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; kontakt@amnesti-nu.dk; amnesty@amnesty.dk; info@asylret.dk; info@barid.dk; styregruppen@bedsteforaeldreforasyl.dk; birgittewaarst@mail.dk; info@dansk-luftfart.dk; brd@brd.dk; bv@bornsvilkar.dk; info@shipowners.dk; drf@travelassoc.dk; da@da.dk; info@danskerhverv.dk; drc@drc.dk; di@di.dk; asyl@redcross.dk; ds@socialrdg.dk; info@dansktoq.dk; mail@danskeadvokater.dk; danskehavne@danskehavne.dk; dt@datatilsynet.dk; dommerforeningen@gmail.com; eubev@eubev.dk; main@helsinki-komiteen.dk; hjor@katolsk.dk; \$Direktoratet for Kriminalforsorgen; drc@drcenter.dk; hoeringer@dommerfm.dk; kontakt@flygtningeunderjorden.dk; lsc@ankl.dk; Journalin hjá LMS; hnorrung@gmail.com;

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Asyl- og Visumkontoret
asyl.visumkontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8981
ANPE@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR. 540.10/31394/CBA/ANPE

**HØRING OVER UDKAST TIL LOVFORSLAG OM
ÆNDRING AF UDLÆNDINGELOVEN (STYRKEDE
KONTROLMULIGHEDER I GRÆNSEOMRÅDER OG
LUFTHAVNE MV.)**

5. DECEMBER 2014

Justitsministeriet har ved e-mail af 10. november 2014 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)

Instituttet har følgende bemærkninger:

UDLÆNDINGELOVENS § 38, STK. 6

Det fremgår af lovforslaget, at formålet med den nye retlige ramme for udførelse af politimæssig kontrol af udlændinge i de indre grænseområder og ved flyankomster fra Schengenlande med videre er at forhindre ulovligt ophold i Danmark.

Dette er efter EU-Domstolens domme i de forenede sager C-188/10 og 189/10, Melki og Abdeli, og i sag C-278/12, Adil, som udgangspunkt et lovligt formål i henhold til artikel 21, stk. 1, litra i, i Europa-Parlamentet og Rådets forordning 526/2006 af 15. marts 2006 om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks).

Ved vurderingen af, om der reelt er tale om politimæssige kontrolbeføjelser med tilsvarende virkning som grænsekontrol i strid med artikel 21 i forordning 526/2006, lægger EU-Domstolen betydelig vægt på, om der – af hensyn til retssikkerheden – er foretaget den nødvendige afgrænsning af politiets beføjelser til at foretage identitetskontrol af udlændinge efter grænsepassagen, da dette tjener som vejledning for politiets skøn ved anvendelsen af disse beføjelser, jf. de forenede sager C-188/10 og 189/10, Melki og Abdeli, præmis 74.

Om hensynet til retssikkerheden varetages i tilstrækkeligt omfang beror altså på en konkret vurdering af rammerne for politiets kontrolmæssige beføjelse, herunder i relation til hyppighed, intensitet og selektivitet.

Lovforslaget regulerer ikke rammerne for kontrollen, men bemyndiger Justitsministeren til at fastsætte nærmere regler herom. Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, at der skal fastsættes regler svarende til de nederlandske regler samt begrænsninger i kontroladgangen, herunder i forhold til dens tidsmæssige og geografiske udstrækning. Da reglerne endnu ikke foreligger, kan Institut for Menneskerettigheder imidlertid ikke på det foreliggende grundlag vurdere, hvorvidt lovforslaget er foreneligt med EU-retten, herunder retssikkerhedsprincippet.

Institut for Menneskerettigheder finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at reglerne ikke fastsættes direkte ved lov eller præciseres i lovforslagets bemærkninger i et sådant omfang, at det er muligt at vurdere lovforslagets EU-retlige og menneskeretlige konsekvenser.

I lovforslagets almindelige bemærkninger forudsættes herudover, at der – ligesom i Nederlandene – fastsættes en adgang til at fravige begrænsningerne. De nederlandske undtagelser er, som anført af Justitsministeriet, vedtaget efter EU-Domstolens dom i Adil-sagen og har derfor ikke været prøvet af EU-Domstolen. Henset til begrænsningernes betydning, bør sådanne undtagelser fastsættes med varsomhed og ligesom hovedreglerne fremgå direkte af loven eller præciseres i lovforslagets bemærkninger.

Endelig giver lovforslaget politiet adgang til flyselskabernes bookingsystemer. Anvendelsen af PNR (Passenger Name Records) data rejser menneskeretlige problemstillinger i relation til privatlivs- og persondatabeskyttelse. Dette gør sig også gældende i relation til anvendelsen af den i lovforslaget forudsatte implementering af ANPG (Automatisk Nummerpladegenkendelse) teknologi og udstyr.

Som anført bemyndiges Justitsministeren i lovforslaget til at fastsætte nærmere regler om kontrollen, herunder politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer. Det fremgår af lovforslaget, at implementeringen af ANPG skal ske i overensstemmelse med persondataloven og med inddragelse af Datatilsynet. Institut for Menneskerettigheder finder dette positivt, men da reglerne endnu ikke foreligger, kan Institut for Menneskerettigheder ikke på det foreliggende grundlag vurdere, om privatlivs- og persondatabeskyttelsen varetages i tilstrækkeligt omfang.

Samlet set finder Institut for Menneskerettigheder det betænkeligt – både af hensyn til den menneskeretlige beskyttelse og reglernes demokratiske legitimitet – at de nærmere regler for kontrollen, navnlig i relation til de ovenfor anførte problemstillinger, ikke fastsættes direkte ved lov, eller at rammerne for kontrollen præciseres i lovforslagets bemærkninger i et sådant omfang, at det er muligt at vurdere lovforslagets EU-retlige og menneskeretlige konsekvenser.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at:

- de nærmere regler om kontrollen, herunder afgrænsningen af politiets beføjelser, fastsættes direkte ved lov, eller at rammerne for kontrollen i lovforslagets bemærkninger præciseres i et sådant omfang, at det er muligt at vurdere lovforslagets EU-retlige og menneskeretlige konsekvenser.
- Justitsministeriet sender udkast til bekendtgørelse i høring til relevante interessenter, herunder Institut for Menneskerettigheder, for så vidt angår de forhold omkring kontrollen, der ikke fastsættes direkte ved lov, men ved bekendtgørelse.

IKRAFTTRÆDELSE

Det fremgår af lovforslagets § 2, at loven træder i kraft den 1. marts 2015.

Da lovforslaget ikke indeholder overgangsregler af nogen art, men indeholder en skærpelse af de nuværende sanktioner for en række lovovertrædelser, antager Institut for Menneskerettigheder af hensyn til forbuddet mod straffelovgivning med tilbagevirkende kraft i EMRK artikel 7, at de skærpede sanktioner kun finder anvendelse på lovovertrædelser begået efter lovens ikrafttræden, jf. EMRK artikel 7, stk. 1, 2. pkt.

Der henvises til j.nr. 2014-949-0477

Med venlig hilsen

Christoffer Badse

Justitsministeriet

Sendt per email til:
asyl.visumkontoret@jm.dk
med cc til **jm@jm.dk**

IT-Politisk Forening
c/o Niels Elgaard Larsen
Århusgade 35, 1.
2100 København Ø

E-mail : bestyrelsen@itpol.dk
Web : <http://www.itpol.dk>

Dato : 5. december 2014

Høringsvar vedr. forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)

Dette høringssvar vedrører alene brugen af automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG) samt passageroplysninger fra flyselskabernes bookingsystemer (i høringssvaret benævnt PNR, Passenger Name Records) i den foreslåede grænsekontrol, jf. § 1, stk. 1, nr. 1).

De øvrige dele af lovforslaget, herunder i hvilket omfang der skal være grænsekontrol inden for de rammer som Schengen-grænsekodeksen sætter, falder uden for IT-Politisk Forenings arbejdsområde.

Vores høringssvar vedrørende brugen af ANPG og PNR i grænsekontrol er opdelt i en fælles del med generelle bemærkninger til ANPR og PNR, og to dele med specifikke bemærkninger til brugen af henholdsvis ANPG og PNR.

Schengen grænsekontrol i kombination med ANPG og PNR oplysninger (generelle bemærkninger)

I "Arbejdsgrupperapport om den politimæssige kontrol i grænseområder og lufthavne mv. med henblik på bekæmpelse af illegal indvandring og tilrejsende kriminelle" af 7. oktober 2014 anbefales det at bruge "intelligence led policing" med registrering og profilering af de rejsende for at kunne optimere grænsekontrollen.

IT-Politisk Forening ser nærværende lovforslag som en udmøntning af denne anbefaling.

I det omfang at denne registrering og profilering omfatter alle eller hovedparten af de borgere som passerer en Schengen-grænse, vil der efter vores vurdering være tale om masseovervågning og et indgreb i retten til privatliv. Det bør give anledning til nøje politiske overvejelser, om dette indgreb er nødvendigt og proportionalt i forhold til det formål, som man søger at opfylde.

Når overvågningen af borgerne skal foregå i tilknytning til en Schengen-grænse, er der en yderligere problemstilling som bør overvejes. Artikel 21 i Schengen-grænsekodeksen tillader politimæssige foranstaltninger i grænseområdet, hvis de ikke har karakter af systematisk grænsekontrol som ved de ydre grænser, hvis de udføres som stikprøvekontrol, og hvis de bygger på generelle politioplysninger og -erfaringer med hensyn til eventuelle trusler mod den offentlige sikkerhed, og navnlig tager sigte på at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet.

Hvis Schengen grænsekontrollen skal baseres på registrering og profilering af den enkelte rejsende, kan der, efter vores vurdering, være en konflikt med kravet om, at grænsekontrollen skal bygge på generelle politioplysninger.

En sådan vurdering vil givetvis afhænge af den konkrete udformning af ordningen, og det er ikke klart ud fra lovforslaget i hvilket omfang den enkelte rejsende skal udsættes for systematisk registrering og profilering. Dette uddybes nedenfor under de specifikke bemærkninger til ANPG og PNR.

Brug af ANPG til Schengen-grænsekontrol

Det anføres i bemærkningerne afsnit 2.8.2, at lovforslaget bygger på den forudsætning, at politiet i overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger vil opstille kameraer til ANPG i nær tilknytning til udvalgte steder med grænsepassage suppleret af mobile kameraer i grænseområderne.

På nuværende tidspunkt er betingelserne for politiets brug

af ANPG i Danmark ikke endeligt afklaret. Rigspolitiet har sendt et notat til Datatilsynet "Juridiske forhold i forbindelse med ANPG", dateret 26. juni 2014, men Datatilsynet er ikke færdig med at behandle sagen. Der har heller ikke været en politisk drøftelse om politiets brug af ANPG. På spørgsmål fra medlemmer af Retsudvalget om brugen af ANPG har Justitsministeren svaret, at hun ønsker at afvente Datatilsynets behandling (REU, Alm. del 2013-14, svar på spørgsmål 1525).

På den baggrund finder IT-Politisk Forening, at det er forhastet at Folketinget vedtager ny lovgivning, som er baseret på at ANPG kan indføres i den konkrete form som forudsættes i lovbemærkningerne afsnit 2.8.2.

IT-Politisk Forening mener at systematisk brug af ANPG på danske veje, herunder i grænseområderne, er et indgreb i borgernes ret til privatliv, som er sikret ved blandt andet EMRK artikel 8.

De oplysninger som kan registreres med ANPG, nummerplade (bilejer), geografisk placering og tidspunkt, kan umiddelbart sammenlignes med de masteoplysninger som teleselskaberne er forpligtet til at gemme efter logningsbekendtgørelsen. I EU-dommen om logningsdirektivet C-293/12 og C-594/12 blev indsamling af bl.a. masteoplysninger om alle borgere betegnet som overvågning (præmis 72), og selve lagringen af teleoplysninger var et indgreb i retten til privatliv og persondatabeskyttelse.

Hvis staten vil indskrænke borgernes ret til privatliv efter EMRK artikel 8, skal der for det første være en klar lovhjemmel. For det andet skal indskrænkningen være nødvendig og proportional.

Derfor bør en eventuel indførelse af ANPG i Danmark ske ved vedtagelse af en lov om ANPG, som klart fastlægger hvor ANPG må anvendes, hvilke oplysninger der må indsamles, hvor længe oplysningerne må opbevares, til hvilke formål oplysningerne må anvendes, og hvilken uafhængig kontrol der skal være med adgang til de registrerede oplysninger (for eksempel krav dommerkendelse). Kun på den måde er det muligt at vurdere, om indgrebet i borgernes ret til privatliv er nødvendigt og proportionalt.

Bemærkningerne om brugen af ANPG i afsnit 2.8.2 er delvist i modstrid med det notat, som Rigspolitiet har sendt til Datatilsynet ("Juridiske forhold i forbindelse med ANPG", dateret 26. juni 2014). I notatet ønsker Rigspolitiet at gemme oplysninger om alle nummerplader som scannes, men bemærkningerne afsnit 2.8.2 lægger op til, at der kun skal ske registrering af samtlige køretøjer i forbindelse med specifikke kontrolaktioner. På de øvrige tidspunkter skal ANPG alene bruges til anonyme trafiktællinger, hvilket ikke kræver registrering af de enkelte køretøjers nummerplade.

IT-Politisk Forening har i øvrigt vanskeligt ved at se, hvordan registrering af køretøjers nummerplader med ANPG kan bidrage til at effektivisere grænsekontrollen.

Politiet har i forvejen hjemmel til at stoppe udenlandske køretøjer i Danmark og kontrollere identitetspapirer for udlændinge, jf. udlændingelovens § 38, stk. 6.

Hvis det handler om at spotte køretøjer som er efterlyst via Europol, må det være tilstrækkeligt at registrere disse, og en nummerpladescanning giver først og fremmest mening i en patruljevogn som kan stoppe det efterlyste køretøj.

Det er således på ingen måde klart, hvilket formål det tjener i forhold til grænsekontrol at registrere ikke-efterlyste køretøjers nummerplader, blot fordi de passerer grænsen.

Til Folketidende 22. oktober 2014 i artiklen "Alle nummerplader kan blive scannet ved færgerne" har politidirektør ved Rigspolitiet Svend Larsen udtalt, at ANPG vil blive brugt til at kontrollere, om "et køretøj måske krydser grænsen jævnlige, uden at der hos chaufføren er et fornuftigt belæg for at køre så ofte mellem landene" (citater fra artiklen).

Hvis der med lovforslaget er tiltænkt en sådan systematisk profilering af køretøjer, som passerer eksempelvis den dansk-tyske grænse, bør det fremgå eksplicit af lovforslagets bemærkninger. Denne type aktive profilering vil i øvrigt kræve at alle køretøjer registreres, sådan som der lægges op til i Rigspolitiets notat til Datatilsynet, og ikke den periodevise registrering som bemærkningerne afsnit 2.8.2 beskriver.

For at opsummere, mener IT-Politisk Forening at brugen af ANPG til grænsekontrol bør afvente at der skabes et decideret lovgrundlag for ANPG i Danmark. Såfremt Justitsministeriet og Folketinget ikke er enig i dette, vil vi sekundært opfordre til, at rammebetingelserne for brugen af ANPG til grænsekontrol fastsættes mere præcist i nærværende lovforslag.

Brug af passageroplysninger (PNR) i Schengen-grænsekontrol

Justitsministeriet foreslår at følgende hjemmel indsættes i udlændingeloven § 38, stk. 6

Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kontrollen, herunder om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer vedrørende flyankomster fra andre Schengenlande og om de pligter, der påhviler luftfartøjschefer og skibsførere.

Dette er reelt en lovbestemmelse om indsamling, opbevaring og anvendelse af PNR oplysninger (passenger name records) fra flyselskabernes bookingsystemer, men lovforslagets bemærkninger omtaler slet ikke denne hjemmel.

Det er således på ingen måde klart, om den tiltænkte hjemmel i udlændingeloven kan omfatte en systematisk registrering af alle Schengenflyvninger, eller om det kun er udvalgte flyvninger efter en konkret vurdering hos politiet. Det er heller ikke klart hvilke PNR oplysninger, der kan registres efter den nye hjemmel, hvor længe oplysningerne må opbevares, til hvilke formål oplysningerne må anvendes, og hvem oplysningerne eventuelt må udveksles med.

Ligesom med ANPG-ordningen bør det vurderes, om registreringen er nødvendig og proportional, og det er i sagens natur umuligt på det foreliggende grundlag, som reelt er en blanco check til Justitsministeren om at overvåge flypassagerer, der rejser inden for Schengenområdet.

I folketingsåret 2005-06 vedtog Folketinget to love, der gav

politiet adgang til oplysninger i flyselskabernes bookingsystemer: L 94 der indsatte en hjemmel i udlændingeloven § 38, stk. 4 for flyvninger fra ikke-Schengenlande, og anti-terrorpakke II L 217 der indsatte en hjemmel i luftfartsloven § 148 a, som giver PET adgang til PNR oplysninger i flyselskabernes bookingsystemer med henblik på forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13.

I begge tilfælde indeholder lovforslagenes bemærkninger en nærmere konkretisering af Justitsministerens hjemmel til at fastsætte regler om adgang til PNR oplysninger (afsnit 8 i bemærkningerne til L 94 og afsnit 8 i L 217).

I det aktuelle lovforslag er brugen af passageroplysninger kun omtalt meget sporadisk og indirekte i bemærkningernes afsnit 2.5, hvor der omtales indhentning af oplysninger om mistænkelige billetkøb og rejseruter. Men det er ikke klart, om disse bemærkninger sigter til den fremtidige anvendelse af hjemlen i udlændingeloven § 38, stk. 6, eller om bemærkningerne alene beskriver politiets nuværende praksis med de passageroplysninger, som politiet har adgang til på anden vis. I REU, Alm. del 2014-15, bilag 42 omtaler Justitsministeren passageroplysninger fra et samarbejde med SKAT (PIU-samarbejdet), som nu er ophørt, fordi der er rejst tvivl om lovligheden af politiets adgang til disse oplysninger.

IT-Politisk Forening skal opfordre til, at adgangen til PNR oplysninger i nærværende lovforslag kommenteres i lovforslagets bemærkninger. Der bør også afholdes en ny høring over disse bemærkninger.

Hvis Justitsministeriet ikke finder det nødvendigt at afholde en ny høring om bemærkningerne til PNR adgangen, har IT-Politisk Forening følgende (nedenstående) bemærkninger til den foreslåede PNR ordning for Schengen-flyvninger til Danmark.

Hvis der med lovforslaget er tiltænkt en systematisk indsamling af PNR oplysninger for alle Schengen flyvninger til Danmark (hvilket der lægges op til med forslagene om "intelligence led policing" i arbejdsgrupperapporten af 7. oktober 2014), er der efter vores opfattelse tale om en behandling af personoplysninger som ikke er nødvendig og proportional i forhold til formålet om stikprøvevis

grænsekontrol af Schengen-flyvninger. Ligesom med ANPG er det i øvrigt uklart for os, hvordan denne databehandling af PNR personoplysninger reelt kan bidrage til den forholdsvis begrænsede grænsekontrol, som artikel 21 i Schengen-grænsekodeksen tillader.

Derudover skal vi henvise til Datatilsynets hørings svar af 3. februar 2006 vedr. L 94 i 2005-06 samlingen (Bilag 5 til L 94). Datatilsynet påpeger blandt andet, at flyselskaber i andre EU-lande vil være omfattet af persondataloven i deres hjemland, og at deres nationale persondatalov ikke nødvendigvis tillader at de ønskede oplysninger kan videregives til dansk politi.

Det vil være meget uheldigt, hvis dansk lov pålægger udenlandske flyselskaber forpligtelser over for danske politimyndigheder, som de udenlandske flyselskaber ikke har mulighed for at opfylde uden at overtræde deres nationale persondatalov. I den forbindelse skal vi henvise til en artikel i The Guardian 5. november 2014, "German airlines face ban on UK landings without passenger lists", hvor den britiske regering angiveligt truer med landingsforbud til tyske flyselskaber, hvis de ikke udleverer passagerlister til de britiske myndigheder.

Som bekendt er EU ved at behandle et direktivforslag om anvendelse af PNR-oplysninger til politimæssig efterforskning, jf. 2011/0023 (COD). Selv om Danmark ikke umiddelbart er omfattet af dette direktiv på grund af retsforbeholdet, vil det ikke virke fremmende for det europæiske samarbejde, hvis Danmark på nuværende tidspunkt selvstændigt begynder at lovgive om adgang til PNR-oplysninger hos flyselskaber i andre EU-lande. Et af formålene med PNR-direktivet er i øvrigt at harmonisere kravene til flyselskaberne i EU i forhold til adgang til PNR-oplysninger (betragtning 29 i Kommissionens direktivforslag).

For så vidt angår proportionalitetsvurderingen, er det værd at bemærke at PNR-direktivet er begrænset til terrorhandlinger og grov kriminalitet, mens Justitsministeriet med nærværende lovforslag søger at indsamle PNR-oplysninger til almindelig grænsekontrol for Schengenflyvninger. PNR-direktivet er baseret på en push metode, og ikke en direkte adgang til bookingsystemerne som i Justitsministeriets lovforslag (pull metode).

I betragtning 15 i Kommissionens direktivforslag fremhæves det, at push-metoden giver en højere grad af persondatabeskyttelse end pull-metoden. Justitsministeriets lovforslag synes altså at være mere vidtgående og mere indgribende i retten til privatliv og persondatabeskyttelse end PNR-direktivforslaget.

Endelig undrer det IT-Politisk Forening, at Justitsministeriet fremsætter endnu et lovforslag, som giver politiet direkte adgang til flyselskabernes bookingsystemer. Så vidt vi har forstået det, er hjemlen fra 2006 i hhv. udlændingelovens § 38, stk. 4 og luftfartslovens § 148 a ikke udnyttet endnu på grund af tekniske vanskeligheder.

I besvarelse af flere REU spørgsmål om PNR-adgang mellem 2010 og 2012, senest REU Alm. del, 2011-12, spørgsmål 726, skriver Justitsministeren, at "luftfartsselskabernes bookingsystemer er mere teknisk komplicerede og uensartede end oprindeligt antaget." Det fremgår ligeledes af besvarelsen af spørgsmål 726, at Justitsministeren vil afvente vedtagelsen af et europæisk PNR-system, da fælles tekniske krav til luftfartsselskaberne vil forenkle arbejdet med etablering af et dansk PNR-system. EU PNR-direktivet er stadig under behandling i Rådet og Europaparlamentet.

I REU, Alm. del 2014-15, bilag 42 skriver Justitsministeren at hjemlen til PNR-adgang (passageroplysninger) i udlændingelovens § 38, stk. 4 (vedr. kontrol ved de ydre Schengengrænser) vil blive udmøntet i forbindelse med vedtagelsen af nærværende lovforslag. Det nævnes ikke i bilag 42 at denne hjemmel er fra 2006.

Enten har Rigspolitiet pludselig løst de tekniske problemer, som i 2012 fik Justitsministeriet til endeligt at opgive at udmønte den direkte adgang til bookingsystemerne som blev vedtaget i 2006, eller også vil nærværende lovforslag være den tredje lovbestemmelse om direkte adgang til flyselskabernes bookingsystemer, som ikke kan udmøntes i praksis på grund af tekniske problemer.

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Asyl- og visumkontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2014.60

Den 27. november 2014

Ved en mail af 7. november 2014 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.).

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at udkastet ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til j.nr. 2014-949-0477.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Asyl- og visumkontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-61-14
Den 14/11-2014

Justitsministeriet har ved brev af 7. november 2014 anmodet om en udtalelse om et udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Dette svar sendes efter anmodning til asyl.visumkontoret@jm.dk.

Der henvises til sagsnr. 2014-949-0477.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Bjarne Christensen".

Bjarne Christensen

Østre Landsret
Præsidenten

Den 11 NOV. 2014
J.nr. 40A-ØL-65-14
Init:maa

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Asyl- og Visumkontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til asyl.visumkontoret@jm.dk

Justitsministeriet har ved brev af 7. november 2014 (Sagsnr. 2014-949-0477) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.).

I den anledning skal jeg meddele, at forslaget ikke giver landsretten anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen
Ellen Busck-Porsbo

Justitsministeriet
Udlændingeafdelingen
Asyl- og Visumkontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 5. december 2014

JOURNAL NR.

RA-2014-8000-0112

BEDES ANFORT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER:LWI

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00

FAX 72 68 90 04

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)

Ved e-mail af 7. november 2014 (sagsnr. 2014-949-0477) har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse om udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.).

Det fremgår bl.a. af lovudkastet, at sanktionsniveauet for udlændinges ulovlige indrejse og ophold mv. samt ulovlige arbejdsforeslås skærpet. Det fremgår endvidere, at det ved straffens udmåling for overtrædelse af de nugældende bestemmelser i § 59, stk. 1-3, og § 59, stk. 2, skal betragtes som en skærpende omstændighed, at der er tale om gentagelsestilfælde.

Jeg har ikke bemærkninger til de foreslåede skærper af bødeniveauet for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 1-3, og § 59, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 59, stk. 7 (der bliver stk. 8), straffes bistand til ulovlig indrejse, ophold og arbejde mv. Det kan i den forbindelse efter min opfattelse overvejes, om de foreslåede skærper bør give anledning til ligeledes at forhøje sanktionsniveauet for overtrædelse af den foreslåede § 59, stk. 8, i udlændingeloven.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard

Justitsministeriet
jm@jm.dk

Dato: 8. december 2014

POLITIOMRÅDET

Polititorvet 14
1780 København V

Besøgsadresse:
Ejby Industrivej 125-135
2600 Glostrup

Tlf.: 33 14 88 88
E-mail: pol@politi.dk
Web: www.politi.dk

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)

Ved e-mail af 7. november 2014 har Justitsministeriet anmodet Rigspolitiet om eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Lovforslaget giver ikke Rigspolitiet anledning til bemærkninger.

Det bemærkes dog, at udnyttelsen af bemyndigelsen i § 1, nr. 1 om den nærmere fastsættelse af kontrollen vil skulle ske inden for de nuværende ressourcemæssige rammer, hvilket vi få betydning for den personaleressource, som kan afsættes til formålet.

Med venlig hilsen

Svend Larsen
politidirektør

Til Justitsministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 13. november 2014

Kontor: Sekretariatet

Sagsbeh.: MNS

Høringsvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter svar på overstående høring. Rådet har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Yasar Cakmak

Formand for Rådet for Etniske Minoriteter

SOS mod Racisme
Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N.
sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk

København, d. 4. december 2014

Til Justitsministeriet, Asyl- og visumkontoret.
asyl.visumkontoret@jm.dk

**SOS mod Racismes høringsvar til udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven
(Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)**

Vedrørende § 38 stk 6:

Vi er bekymrede for, at der med lovforslaget nu gives grønt lys for - og opfordres til - omfattende kontrol af alle udlændinge for at finde personer med ulovligt ophold i Danmark.

SOS mod Racisme tog i 1996-97 initiativ til et samarbejde med Københavns Politi m.h.p. at få et bedre forhold mellem etniske minoriteter og politiet, og bl.a. for at etniske minoriteter kunne opleve at politiet også var deres politi. Dette samarbejde findes stadigvæk i form af 2-3 møder om året i et kontaktudvalg med deltagelse fra de enkelte stationer i København. En af de store anstødsstene for etniske minoriteter var dengang, at de meget ofte blev pillet ud og kontrolleret m. h. p. om de havde opholdstilladelse, om de havde narkotika på sig, eller om de havde begået noget ulovligt. De var især udsatte for politikontrol: i lufthavne, ved grænseovergange, og og hvor som helst på gaden, især når de ikke færdedes i følgeskab med personer med lys hud eller personer der talte dansk uden accent, og mange oplevede at blive kontrolleret og checket flere gange på samme dag, hvilket medførte at mange med minoritetsbaggrund var meget vrede på politiet og følte de blev regnet for kriminelle, selv om de ikke var det, p.g.a. hudfarve eller etnicitet.

I 1997 udsendte Politidirektøren i København en meddelelse, der udstak rammerne for politiets adfærd og forhold til de etniske minoriteter. Her blev det fremhævet, at politibetjente i København ikke bare måtte udføre en razzia eller kontrollere og checke alle udlændinge, med mindre det var efter ordre fra Politidirektøren. Ved mistænkelig adfærd eller efterforskning af kriminalitet kunne politiet naturligvis enkeltvis checke udlændinge som danskere uanset hudfarve. Kontrolchecks efter udlændingestatus og hudfarve blev erstattet af check af alle personer på bestemte flyruter og af personer, med en mistænkelig rejseadfærd, eller personer, som der i forvejen var mistanke til - fx ved tips om narkotikasmugleri. Samtidig var en del af politibetjentene i København på et kort kursus om politiets arbejde med etniske minoriteter, og forholdet mellem politi og etniske mindretal syntes at blive forbedret den kommende periode.

Betydningen og gennemførelsen af den omtalte PD-meddelelse svandt med årene, og fra 2007 blev forholdet mellem politi og etniske minoriteter mere anspændt, idet drenge og unge mænd fra etniske minoriteter oplevede at blive visteret meget hyppigere end andre, hvilket afstedkom en stor vrede mod politiet, som bl.a. viste sig ved en opstand på Nørrebro i 2008. Desuden ved at de etniske minoriteter ikke ville vidne eller hjælpe politiet under bandekrigen i København, ligesom færre fra etniske minoriteter begyndte på Politiskolen. Der foreligger en undersøgelse fra Dokumentations-

og Rådgivningscentret om Racediskrimination 2011: En afrikaner med røde øjne - - Rapport om politiets praksis i forbindelse med visitationer.
http://www.drcenter.dk/wp-content/uploads/2013/05/Visitationsrapport.DRC_.2011_a.pdf

Vi er bange for, at man med det nye lovforslag sætter udviklingen tilbage til før 1997, hvor man fx i Kastrup Lufthavn kunne forvente at blive afhørt og checket ved næsten hver eneste ankomst, hvis man var udlænding fra et ikke-vestligt land, eller var dansk statsborger med mørk hudfarve, og hvor man jævnligt blev checket og måske visiteret. Det er beklageligt især i lyset af, at den nuværende politidirektør i København har erkendt, at de hyppige visitationer for 5-6 år siden var til meget lidt nytte, mens de medførte et meget anspændt forhold mellem politi og etniske minoriteter, og at man derfor ikke ville bruge denne strategi i kampen mod terror, men gå efter de oplysninger, vink og mistanker, man havde fra politiet og samarbejdspartnere.

En "etnisk profilering" anvendt af politiet vil medføre, at alle fra etniske minoriteter vil føle sig forulempet og mistænkeliggjort, uanset at deres adfærd er fuldt lovlig i Danmark.
Vi vil derfor fraråde øget udlændingekontrol efter den anførte meget vide paragraf.

Vedrørende §59:

Efter FNs menneskerettighedserklæring (1948) har enhver ret til at søge asyl i et andet land. Imidlertid gør Danmark og andre vestlige lande alt, hvad de kan, for at undgå flygtninge og asylansøgere ved at forhindre asylansøgers lovlige adgang til landet, og vil typisk nægte en person fra et land, hvorfra der er risiko for at vedkommende vil søge asyl, visum til Danmark - og i Schengen-landene i det hele taget. Det bør fremgå af selve lovforslaget at asylansøgere ikke bør straffes for ulovligt at rejse ind i Danmark

Det er Danmark, EU og Schengen-landene selv, der kaster asylansøgerne i armene på menneskesmuglere, da de typisk ikke lovligt kan rejse til et sikkert land.

Der er i øvrigt meget høje strafammer i forhold til forseelsernes omfang: op til 6 mdrs fængsel for ulovlig indrejse og ulovligt ophold i landet, op til 1 års fængsel for at arbejde uden fornøden tilladelse, og op til 2 års fængsel for at beskæftige en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse og for at bistå en udlænding med ulovligt ophold.

§ 59, stk 9:

I nogle tidligere sager har udlændinge, der var truet af udvisning til det land, de kom fra, hvor de kunne risikere at blive udsat for tortur ved tilbagesendelse, opholdt sig ulovligt i landet indtil FNs Menneskerettighedsråd eller CAT har udtalt, at der ved tilbagesendelse til landet i denne sag vil være tale om refoulement. Her er det ret beset Danmark, der har handlet ulovligt imod den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller FN's Konventionen mod Tortur (artikel 3 begge steder) - medens de personer, der har hjulpet asylansøgeren, der havde retten på sin side, altså kan blive fængslet for at beskytte asylansøgeren mod tilbagesendelse til tortur og at have forsøgt at få Danmark til at overholde menneskerettighederne. Det er fuldstændig urimeligt at straffe disse mennesker, der har været bannerførere for menneskerettighederne, som Danmark i disse tilfælde var tæt på at forbryde sig imod.

Venlig hilsen,

Anne Nielsen, Næstformand, SOS mod Racisme

Fra: Kristina Hovmann [KHM@star.dk]
Sendt: 5. december 2014 14:49
Til: ÆAsyl- og Visumkontoret (951s71)
Cc: Janne Steensgaard Samuelsson
Emne: Ingen bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven

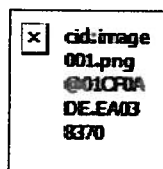
Til Justitsministeriet

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har ingen bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af udlændingeloven (Styrede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne mv.)

Med venlig hilsen

Kristina Hovmann

Fuldmægtig
Borgerservice
Direkte telefon: 72 14 21 71
E-mail: khm@star.dk

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**
Njalsgade 72 A
2300 København S.
Tlf.: +45 72 14 00 00
Sikker e-mail: star@star.dk
Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**
Njalsgade 72 A
2300 København S.
Phone: +45 72 14 00 00
Secure e-mail: star@star.dk
Website: www.star.dk